

ROZHOVORY A MATERIÁLY / INTERVIEWS AND ARTICLES

Jaroslav Slípka o svém otci a dětství stráveném v Bagdádu¹

Marie Fritzová

Pane docente, ráda bych tento rozhovor směřovala na Vaše dětství, které jste částečně prožil v Bagdádu.

Víte, ale je jasné, že budu logicky vyprávět z pohledu kluka, kterej tehdy nechápal spoustu věcí a neznal celý pozadí a nevěděl přesně, jakým způsobem se moji rodiče cítili, a samozřejmě ani nevěděl, jak to všechno vzniklo.

A začnu trochu ze široka. Táta byl ročník 1926 a máma 1927. Táta zažil odsun ze Sudet. Narodil se v Lokti, kde byl jeho tatínek řídící učitel, založil tam první českou školu, přišel osmatřicátěj, Mnichov a pak odsun. Jeho maminka, moje babička, pocházela od Kladna a ta měla sestru v Kladně. Odsud z Lokte do Kladna, kde dědeček začal učit v Dříně, což je předměstí za Poldovkou, za kopcem Lidice. Táta se narodil 10. 6. a 10. 6. 1942 došlo k tragédii, že jeho spolužák tam byl zastřelenej, takže asi tak.

Táta zůstal během války v Kladně, dostal se na gympl, kde se seznámil s mojí mámou, kterážto byla rodačka z Rozdělova, což je dneska už součást Kladna. Byla to tedy „kladeňáčka“ a tam se i seznámili. Táta tam odmaturoval, s mámou chodili spolu do tanečních a pak už byli spolu. Jo, jo asi od patnácti let, máma ho prostě „klofla“. Táta to s holkama asi nějak moc neuměl, respektive neměl na to čas, protože byl vedenej k tomu, stát se vědcem a táta byl svým založením badatel, vědec, zoolog. Nejprve ho velice bavili motýli. Takže máma, aby šel radši na rande, tak mu musela určitým způsobem zamezit, aby běhal se sítkou na motýli po louce, ale šel radši s ní.

¹ Rozhovor Marie Fritzové s docentem Jaroslavem Slípkou v Plzni dne 28. 1. 2016.

A holky se jí smály, že chodí s takovým, kterej běhá po louce a loví motýli a píchá je za hlavičku...(smích)

Tam odmaturovali a táta šel na přírod'árnu, protože jeho sen byl stát se středoškolským učitelem, prostě profesorem a šel na přírod'árnu na zoologii-zeměpis do Prahy. Tam prostě byl ve svém živlu, dostal se do prostředí, který ho strašně bavilo a vlastně a celej život to bylo jeho prostředí. A vlastně ta medicína, která ho proslavila, nebyla nejdřív jeho prioritou, to byla náhoda ta medicína, k tý se dostal prostě shodou okolností.

Už na Kladně se seznámil s doktorem Slabým, což byl známěj motýlkář a vedl nějaké kroužky atd. Ten Slabý bude hrát potom velkou roli v tátově dalším osudu. Táta vystudoval tu přírod'árku v osmačtyřicátým roce, oni byly zavřený vysoký školy, tak to potom měli zrychlený všechno, takže za tři roky vystudoval přírod'árnu. Měl tedy doktorát z přírodních věd.

A mohl byste mi říci něco o té expedici Vašeho otce?

Během studia, právě v roce 1948, se dostal do takový skupiny lidí, která fungovala při tý akademii věd, a ta si říkala, snad Arktická společnost nebo Přírodovědecká arktická společnost, kterou vedl člověk, který se jmenoval Emil Hadač, což byl velice zajímavá osoba. Nevím přesně na co byl zaměřený, každopádně to byl vášnivý turista, horolezec, přírodovědec, zamilovaný do Arktidy a který naplánoval hned po válce československou výpravu do Grónska (do Grónska nebo na Špicberky), pak přišel únor osmačtyřicet a horkotěžko na Island, kde pak byli asi tři nebo čtyři měsíce. Byla to taková doopravdy pionýrská, přírodovědecká expedice, kdy tam byli různě erudovaní lidé, s různými specializacemi, takže tam byl třeba pedolog a botanik a kameraman a zoolog atd. a věnovali se mapování přírody na Islandu i kartografickým záležitostem, zajímali se o sopky, vylezli na Heklu atd. No táta se vrátil tedy z týhle expedice naprosto nadšeněj a oslněnej.

O tom vzniknul i nějaký film, že?

Ano existuje film, ten film nemám, ale ten film jsem viděl, ale nevím přesně, kdo to našel, ale existuje v archivu. Moji kamarádi, moji přátelé u příležitosti tátových sedmdesátin, ho získali v Praze a promítali jsme ho tátovi k sedmdesátinám v Procháskově ústavu na fakultě. Táta byl dojatej, a bylo to úžasný a bylo to krásný. Bylo mu sedmdesát, když jsme mu to promítli, na tom filmu je mu dvaadvacet. A on ten film nikdy neviděl, takže ho viděl poprvé. Myslím si, že to bylo pro tátu obrovské překvapení a že byl hodně dojatej.

Vrátil se zpátky a v Plzni se zrovna zakládala lékařská fakulta, a tak na ní sháněli lidi, kteří by zaštilili svým jménem, svojí prací jednotlivý ústavy a kliniky atd.

Takže se založila lékařská fakulta a prvním šéfem ústavu histologie a embryologie se stal docent Slabý, který znal tátu z toho kroužku, z té skupiny těch motýlkářů a řekl prostě, táta byl čerstvě hotovej, řekl: „Slípko je tady možnost prostě učit histologii,“ (úsměv) a táta jako správně dobrodruh řekl, že to bere, protože to byl jeden z jeho hlavní povahových rysů, dobrodružná povaha. Táta byl člověk, kterej se vrhal naprosto po hlavě do vod, který třeba ani neznal.

Já si nedovedu dneska představit, že bych prostě přistoupil na to, že budu někde na lékařskou fakultu, byť jsem zoolog, že jo motýlkář a budu tam učit prostě budoucí lékaře histologii, čili nauce o tkáních nauce o buňce, ale dobře ten Slabý byl taky přírodopysce, i když on byl primárně, on vystudoval medicínu a potom teprve přírodní vědy. Táta to měl obráceně, šel v tom osmačtyřicátým do Plzně nebo devětačtyřicátým (ted'ka přesně nevím). Přijel do Plzně a začal učit teda na té histologii a zároveň je napadlo, já nevím, jestli to napadlo Slabýho nebo tátu, že by vlastně mohl, nebo měl vystudovat i tu medicínu, jo. Což je zase něco naprosto nepředstavitelného (v dnešní době mi to přijde dost nepředstavitelný).

Doopravdy renesanční člověk.

Ale také strašně odvážný. A vyžaduje to člověka s velice silnou vůlí, což táta měl. To byl člověk, který prostě celý život pracoval, denně, denně. To byla věc, on neustále psal, prostě byl nad tím mikroskopem a pořádně něco zkoumal. Já jako syn jsem to vůbec neměl jednoduchý, protože jsem měl takový vzor vedle sebe a mě bylo jasné, že se mu nikdy nevyrovnám, protože jsem jiný a mám prostě jiný záběry a měl jsem s tím problémy, celý život s tím mám problémy, do dneška se s tím srovnávám, ale to mu nemám za zlé.

Pojďme ale k tomu Bagdádu, jak jste se tam celá rodina vůbec dostali?

Táta dostal nabídku odjet přednášet do Vietnamu do Hanoje. Začátkem šedesátých let, v roce šedesát bych řekl, že to bylo. Táta vlastně byl němčinář a k němčině byl frančtinář, stejně jako máma a táta měl velkej talent na jazyky, takže on byl velice dobrej němčinář, on byl skoro bilingvální, protože v Lokti byla minorita česká, protože tam všichni jeho kamarádi byli Němci.

A byl taky slušnej frančtinář, těsně předtím, než měl odjet do Hanoje něco krachlo (co přesně, to já nevím) a místo Hanoje mu nabídli Bagdád. Táta v životě neměl nic společného s angličtinou, akorát že si překládal odborný publikace. Takže pasivně anglicky něco znal, ale aktivně vůbec ne. Měl mě 8letýho a ségru, ty byly čtyři roky, takže dvě malý děti, a oni mu řekli, že tedy do frankofonní oblasti ne, jen do anglofonní. Ale že tedy existuje nějaký „rychlo kurz“ pro výuku angličtiny, takže táta zmizel na prázdniny a na šest týdnů nebyl doma a naučil se „anglicky“

jen proto, abychom v září 1962 odletěli do Bagdádu. Čili to tátovi bylo 36 a tam vlastně on se stal šéfem ústavu histologie, takzvané mikroskopické anatomie.

A pamatujete si také návštěvu u paní doktorky Kálalové?

Tak těch návštěv byla celá řada, já si pamatuju jednu. To, jakým způsobem se táta k ní dostal, je v tom epilogu v té knížce, ve starém vydání.

Ano, já mám tu starou, takže tam právě ten epilog je. Je to asi na deset stránek.

Tak tam možná je i ta geneze, jak se k ní dostal.

Ano, je tam uvedeno, že nejdřív oslovil on ji a ona ho hned pozvala k sobě a potom je tam vlastně popsána ta jedna návštěva.

Uvědomme si, že nikdo z nás tady pořádně nevěděl, co je to Bagdád. Jak to tam vypadá. Televizi jsme neměli a publikace, to byly jen ty prvorepublikový od Musila, taková ta klasika z přelomu století. Doktorka Kalálová byla velice vstřícná, pozvala nás do těch Bernartic a tak jsme tam jeli. Já si to pamatuju jako kluk a v tom románu to je napsaný, já tam vystupuju. Prej já kozí mlíko nerad, řekl malý Jára řekl: „já kozí mléko nerad“. A ještě něco dalšího.

Že jste vždycky do těch dopisů připsal nějakou arabskou větu.

Ano, něco takovýho.

Čili váš dotaz byl, jestli si na to pamatuju. Já si to pamatuju vágně, bylo mi deset. Rodiče, prostě nuda, jel jsem s rodičema na výlet do Bernartic a tam jsme přišli prostě do domu, respektive takovou branou, kde byla velká zahrada, na první pohled neopečovávaná, přerostlá tráva, nějaká zvířata ve výběžích, nějaký kozy, slepice a vešli jsme do domku, kterej byl neopravenej, takovej prostě ponurej, pro mě desetiletýho kluka. Pokoje vystlaný perskejma kobercema, šavle zahnutý, vodní dýmky, pach zatuchliny a staroby. Já vám racionálně nemůžu říkat, jak to tam vypadalo, bylo mi deset. Čili pro mě byl dominantní prostě nepříjemný čichový vjemy, staroba, dítě nemá rádo starobu, nerozumí tomu, bojí se toho. A tam prostě seděla, polo ležela na takovým sofa arabským paní doktorka Kálalová di Lotti.

Já jsem hlavně viděl, že rodiče se k ní chovají velice slušně až devótně bych řekl, a velice s velkou úctou. A tátovi samozřejmě spoustu věcí výborně poradila.

Tak pojďme na tu cestu a ten Bagdád samotnej.

Takže prostě září 1962 se odjždělo do Bagdádu. Do Bagdádu, a jak jsem se cítil?

Jednak samozřejmě poprvý v životě jsem letěl letadlem, to byli letadla vrtulový, čtyři motory to mělo obrovský vrtule, anglický letadla – viscount se to jmenovalo.

Otevřeli se dveře od toho letadla a bylo září a já jsem myslel, že se nenadechnu, pekelný vedro. Letiště na západním okraji Bagdádu v poušti, ta poušť prostě žhnula, obrovský vedro, tak jsem si říkal, tady nemůžeme vůbec žít, totéž si říkali asi i rodiče. Z letiště nás odvezli letecký mechanici, který tam pracovali pro ČSA, s kterými jsme potom rok bydleli, v takové vilce, domku, kde oni bydleli v přízemí, byli tam samy dva kluci, manželky tam neměli a my jsme byli v prvním patře, oni nás odvezli autem do toho jejich domečku. Všude jsem viděl palmy datlový, to jsem ještě nevěděl, že jsou datlový. Vzduch byl plnej prachu, protože bylo po nějaký písečný bouři, takže neustále jsem měl mezi zubama, písek, takový prach, jemnej, divnej prášek. Teď do toho žhnoucí vedro, později jsem si uvědomil, když jsem s kamarádem keramikem vyndával keramiku, že to bylo jako když vlezete do pece, do keramický pece, po vypálení, kdy je tam třeba ještě 400 stupňů, a když se nadechnete toho šíleně ostrýho suchýho vzduchu, děsivýho a máte pocit, že vám spálí plíce, takhle to na mě působilo. Pak nás uložili do postele a pustili tam větrníky, jo, se sestrou jsme leželi v posteli a větrníky běhali nad náma a dali nám vodu, abychom se napili, dokonce mám pocit, že to bylo poprvé, co jsem viděl Coca-Colu, že jsem pil Coca-Colu, moc mi to nechutnalo. Tak...(smích)

Takže Vy jste tam přijeli na podzim, takže ta zima potom byla trochu lepší?

Ano a naši nás pak posílali hodně brzo domů, protože škola tam končila dřív, takže mám pocit, že už někdy začátkem června, nebo koncem května, že už jsme odletěli domů sami dvě se sěgrou a že jsme ještě doma museli do školy asi na měsíc.

A to jste bydleli pak vždycky u prarodičů?

Jo, jo.

A jak jste to měli se školou?

Já jsem šel do pátý třídy a sestra do první třídy a škola byla čtyři domky vedle nás, ten první rok. Každý rok jsme bydleli někde jinde, protože ten domek si vždycky pronajali na rok s tím, že to naši potom vždycky pouštěli a pronajali si něco jinýho, to tak fungovalo prostě.

Takže každý rok jste to měli jinak daleko do školy?

No ano, ale já jsem každý rok měl jinou školu. To je ten fór. Protože ta česká byla

do páté třídy. Za rok poté už tam nebyla česká škola, takže naši někde zjistili, že je tam ruská škola a taky obecná, ta byla do šestý třídy. Takže já mám šestou třídu v sovětské škole. Velká legrace je, že třeba francouzskou literaturu jsem začal číst právě v té ruské třídě. První moje knížka v ruštině, kterou jsem si přečetl v azbuce, byli Tři mušketýři (smích). Já jsem se zamiloval do Třech mušketýřů přes azbuku, velká sranda, to když jsem potom říkal ve Francii, tak tomu nikdo nevěřil. Druhá knížka, kterou jsem četl byla Chaloupka strýčka Toma a až třetí byl něco od Puškina. (smích)

Takže šestou třídu mám ruskou a ta byla zase při ruský ambasádě. Jak měli otočený známkování, tak mám v šesté třídě na vysvědčení „samý koule“ a jednu čtyřku z ruštiny čili samý jedničky a dvojku z ruštiny. Takže já jsem se naučil rusky tam docela slušně, a dost jsem jí využíval. Další rok se žádná škola nenašla, takže ten rok jsem zůstal u prarodičů. Děda byl sokol a byl to těžkej masarykovec, čechoslovakista, že jo, klasickej republikán, prostě jiráskovec, takže ho šoupali po těch nejzapadlejších koutech, on před válkou učil na základní škole u Imperiálu ve Varech, to je obrovská škola, nahoře u Imperiálu se jmenovala Základní škola československo-sovětského přátelství, nebo tak nějak a tam od sud ho vyrazili a dali ho do Hroznětína, tam učil ve škole, která byla doopravdy kůlna. Kůlna, kde normálně přšelo skrz střechu, takže začal školní rok tím, že děda opravoval střechu. Nakonec skončil v Ošelině „prdel světa“, kousek od Sříibra, tam byli v podstatě analfabeti a já jsem trávil celé prázdniny u prarodičů a chodil jsem tam k dědovi i do školy a od té doby já si myslím, že systém dvoutřídky je úžasná věc – druhá a pátá třídy, když jsem chodil do druhý třídy s dětma, který byli páťáci, že jo, tak jsem si udělal to svoje a už jsem poslouchal ty ostatní, to bylo fantastický, mě to strašně se líbilo. Já jsem vyhledával pobyty u prarodičů, protože s nima byla sranda a děda na mě měl čas a babička na mě měla čas a věnovali se mi, takže já jsem to nebral jako újmu. Jo a jak šli do penze z toho Ošelína, tak děda prodal spartaka – auto a koupili si na Míkulce v Bolevci takovej domek se zahradou. Takže já jsem bydlel u prarodičů v Bolevci a chodil jsem v Bolevci do školy. A pak přišla osmá třída, a to táta zjistil, že je možný zapsat mě do americký školy, takže já osmou třídu mám americkou. Takže rok jsem dělal americkou školu, což bylo zase úplně jinej zážitek a hodně rozhodující, ne proto, že bych se stal „amerikanofil“, „loin de là“ to ani zdaleka, spíš mě fascinovalo, že to byla škola mezinárodní.

Tak tu poslední třídu jste měl tu americkou.

J: Jo, takže táta byl u toho pohovoru se mnou, tam byla taková ta paní ředitelka americké státní školy American Community Center – ACC a položila mi pár

otázek a já jsem jí nerozuměl. Protože mluvila „americky“ a já jsem byl spíš na tu klasiku. Takže ona mi položila otázku „Did you have some geometry?“ „džeo-metry“ (s americkým přízvukem) nebo něco takového, a já jsem v tom nepoznal geometrii. (smích)

Takže jsme přijeli domů a jako dneska to vidím to tátovo zděšení, dávám ho často k dobru, říkal mámě, nevěděl, že to slyším. „To je takovej „vůl“, vždyť on nerozumí vůbec ničemu, vždyť on vůbec nic nerozumí, vždyť on se tam nechytí, ale on tam chce?!“ Druhý den jsem nastoupil do školy, oni nás rozváželi, ta škola byla přes celej Bagdád, jelo se tam asi hodinu. Celej den jsem tam byl a táta s mámou čekali, s čím přijdu, že to bude strašný, co se mnou bude, co se mnou udělaj, žádná škola jiná nebyla, až mě slyšeli, jak vystupuju z autobusu, a ještě si pískám a jdu po schodech a pískám si (smích) a rodiče si říkají, píská si a je mu to jedno a na jejich rodičovský dotaz, jak bylo ve škole atd. jsem odpověděl „bezva, prima, fajn, dobrá škola,“ takže z nich všechno spadlo. Oni mě zařadili v té americké škole nejprve do sedmé třídy, ale asi za šest neděl mě přearadili ze sedmé do osmé třídy, což si myslím, že bylo dost unikátní, že prostě během jednoho školního roku někoho přearadit o třídu výš.

Takže to byla americká škola a bylo to samozřejmě úplně jiný než ty slovanský školy, kde to bylo prostě všechno na povel. Děsně striktní, sovětský, že jo, v roce 1963. Teď byl rok 1965 a bylo to americký, takže individuální lavice, spíš teda židle s těma stolkama, žádný lavice pro dva. Během vyučování bylo možný na konzultace, do knihovny. Hodně menší důraz na biflování faktů atd., ale větší důraz na samostatnou práci, psaní esejí, tvoření projektů, prostě úplně jinej přístup, mě to strašně vyhovovalo tehdy v těch čtrnácti-patnácti letech. Líbili se mi tam i holky, ty americký holky se mi líbily. A šedesát pět, muzika – začali Beatles, začal Bob Dylan atd..., čili já jsem se velice rychle proslavil ve škole tím, že jsem zorganizoval stávkou, protože nám zakázali o velký přestávce, řečně nebo o polední přestávce nám zakázali pouštět si muziku ve třídě, protože ono to skončilo, že jsme si pouštěli desky a tancovali jsme s holkama ve třídě, že jo a učitelům se to nelíbilo a já jsem spunktoval stávkou žáků. A napsali jsme si na kartony „we want music“ a „we want to dance“ atd., chodili jsme kolem školy. A pak jsem byl kvůli tomu vyloučen ze školy, táta byl pozvanej na kobereček a byl z toho dost šilenej a já jsem samozřejmě hodil zpátečku, protože táta měl strašnej strach, že to napráskají do Prahy atd. Ta škola byla polosoukromá, on tam něco platil čili to by nesměl nikde říct, hlavně do americký školy, prostě to byl politicky problém.

Takže Vás zase vzali zpátky?

Jo, jo, jo to se rychle urovnalo, oni udělali bububu a zadupali a já jsem vzal zpátečku. Měl jsem strach, takže jsem sekal dobrotu, nebo dobrotu, prostě jsem pochopil, že moje svoboda omezena, spíše že nesmím nikomu šlapat na přezky a že nesmím rozvracet výuku.

A jak to bylo s Vaší arabštinou a prostředím kde jste byl?

Jo jasně, takže s arabštinou to bylo tak. Byl jsem samozřejmě obklopený, na ulici, kolem domu, v domě samými arabskými kamarády, takže jsem se učil arabsky spontánně, pak jsem měl arabštinu v ruský škole i americký škole. Tam jsem se naučil trochu psát, tak jako primitivní arabštinu jsem uměl, ale nikdy jsem neměl tolik síly a času, abych se jí věnoval nějak intenzivně až poté, co jsme se vrátili, až když jsem začal studovat medicínu v sedmdesátých letech, tak jsem jezdil do Prahy na arabštinu, ale to netrvalo dlouho, poněvadž jsem to nezvládal hlavně časově. To jsem jezdil v sobotu na Národní třídu do jazykovky na arabštinu. Jo, ale to mě moc nebavilo, protože to byla taková akademická arabština. Já jsem mluvil bagdáským akcentem (smích). Já mám bagdáský akcent (smích), ale umím pár vět a pár slov a něco pochyťím, ale vždycky jsem se bavil spíš anglicky i s těma klukama, měl jsem spoustu kamarádů a neměl jsem žádný problém.

A co prostředí, nemoci? Podepsal se ten pobyt tímto způsobem na Vás a na Vaší rodině?

Tohle bylo naprosto v pořádku, naprosto běžný infekty, který jsme čas od času chytili, byli jsme teda proočkováni hodně, dbali jsme hodně na takový ty základní hygienický pokyny, principy, to znamená, čerstvou zeleninu z trhu, nejprve vyprat v hypermanganu, proprat v několika vodách, pokud možno uvařit, máma na to hodně dbala. Nekoupat se třeba v Tigridu, že jo, kde byla bilharióza, kde byli různí paraziti atd., dávat pozor v trávě na škorpiohy, v poušti a tak. Čili byli jsme, snažili jsme se vyvarovat nějakým, nějakým...

A ono už bylo očkování na tu bagdáskou bouli, nebo nebylo? Leishmanióza?

Ano, leishmanióza, já mám pocit, že ne.

Nebylo? Takže to jste neprodělali?

Ne, ne, ne, naštěstí ne. To bych lhal, nejsem v tom kovanej a nikdy jsem se tím nezabějeval, mám pocit, že ta epidemie už byla pryč, už byla zvládnutá, ale jak byla zvládnutá a jestli jsme měli nějakou konkrétní vakcinaci to mám pocit, že ne. Ale tam už nový případy nebyly. Většina starších lidí nebo dospělých lidí měla nějaký následky, měla prostě kožní projevy. To patřilo k takovému místnímu

koloritu, to bylo běžný, ale že by nějací cizinci měli tento problém, o tom jsem nikdy neslyšel a nevím z jakýho důvodu, jestli už byla ta epidemie zvládnutá, mám pocit, že už to bylo zvládnuté.

Tak ona o tom mluvila ta paní doktorka Kalálová, ale vy jste tam jeli až o třicet let později, takže už ta situace byla někde jinde.

Samozřejmě. Asi to byl problém před válkou, ale v těch padesátých letech, už tehle problém nebyl.

Vůbec, život Vaší rodiny, jak vypadal?

Naprosto standardně, jako v Česku. To znamená, maminka nepracovala, byla doma, ona si našla různé aktivity v tom smyslu, že nás třeba doučovala, protože těch dětí tam bylo několik, co chodili do různých škol, neměly českou školu, tak ona, jako učitelka vlastně erudicí, tak nás doučovala z těch československých osnov, protože my jsme vždycky museli, potom když jsme se vrátili domů, dělat nějaký „rozdílovky“, abych mě taky český vysvědčení. Tam jsem měl vždycky napsáno „neklasifikován“, ale absolvoval to a to rozdílově, může postoupit do dalšího ročníku, takže máma nás na to připravovala. Starala se taky o časopis. Táta byl pryč od rána do večera, toho jsme fakt moc neviděli, jen v pátek, kdy mají Arabové volnej den, byl s náma. Pak se taky staral o ten časopis atd. Rodiče se stýkali v rámci tý český kolonie, ne se všemi, ale našli si tam svůj okruh přátel podobně vnímajících lidí, byli zváni do arabských rodin. V rámci své profese se táta znal s kolegama, byli v kontaktu i se zahraničním, kamarádili se s Rosebeeckovými, což byl holandskej patolog. Co já si pamatuju nejvíc, bylo hlavně v rámci tý český kolonie, byly tam různé akce, který pořádalo velvyslanectví, sportovní akce pro děti, Mikuláš, Ježíšek-Vánoce, Novej rok atd.

A jak jste vnímal návrat, to jste věděli rovnou, že tam budete čtyři roky, nebo?

Mám pocit, že se to prodlužovalo o rok, mám pocit, že se to prodlužovalo po třech letech, ale to bych zase lhal.

Ten pocit, když jste se teda vrátili, bylo to už akorát, že to bylo nějaký období, který už skončilo, nebo se vám pak trochu stýskalo po tom takový životě v zahraničí?

Já bezprostředně tehdy, když jsme se vrátili, tak jsem byl docela rád, protože jsem šel tehdy do devátý třídy a pak jsem dělal přijímačky na gympl, noví přátelé, noví kamarádi atd. Nicméně při první příležitosti, na konci prvního ročníku, v šedesátým osmým roce to bylo takhle. Na gymplu jsem si vzal fráninu, protože

jsem chodil ještě na angličtinu, abych si udělal státnici na jazykovku, vzal jsem si fráninu a měli jsme pana profesora Šípa, který přeluhoval, typickej kantor z filmu Vyšší princip, jako Smolík, nádhernej člověk, franštinář, klasickej filolog úžasnej, kterej mi dal výborný základy frániny a já měl i latinu, u pana profesora Ryneše, a hrozně mě to bavilo, románský jazyky, latina mě bavila i fránina. Jednou teda Šíp s tím, že dostal přepis z ministerstva školství, že zvou studenty z Československa z gymnáziích ve Francii, jestli by se někdo nepřihlásil, tak já jsem se okamžitě přihlásil, prošel jsem nějakým systémem, sítem a odjel jsem do Francie. Takže potom gympl, střední školu mám francouzskou a maturoval jsem v Dijonu, takže jsem tady byl vlastně jenom dva roky, jo a odjel jsem do Francie čili to už není Bagdád, to už je zase jiná kapitola.

Ano, ale Bagdád byl možná taková příprava?

Ano, ale pro mě je Francie prostě naprosto dominantní a určující pro můj život, a proto kdo jsem a čím žiju, ale ta Francie byla umožněna tím, že jsem absolvoval ten Bagdád. Tím odpovídám na tu vaši otázku, na ten váš dotaz, i když nechci zasahovat do nějakýho článku, kterej vy si připravujete, ale vy ste se ptala, já vám na to odpovídám, ten Bagdád byl prostě důležitěj, neskutečně důležitěj, pro mě, že jsem prostě zjistil co chci a co nechci a co mě baví, čili takže když Šíp tenkrát řekl, že je možnost studovat na tři roky ve Francii, tak já jsem neváhal ani vteřinu, čili to nebylo konzultováno s rodiči, bylo mi sedmnáct, ale já věděl, co to obnáší studovat v jiným jazyce v jiným prostředí s úplně jiný přístupem a ono se mi to potvrdilo, protože zase ta francouzská škola je úplně jiná než americká nebo než sovětská, ale tady už začíná jiná kapitola.

Doc. MUDr. Jaroslav Slípka, CSc., se narodil 10. 1. 1952 v Kladně. Jako desetiletý odjel se svou rodinou do Bagdádu, kde čtyři roky žil. Jeho otec prof. RNDr. MUDr. Jaroslav Slípka, Dr.Sc. zde totiž přednášel na místní univerzitě histologii a vedl ústav mikroskopické anatomie. Díky studiu v zahraničí získal lásku ke studiu jazyků a nebál se odcestovat poté do Francie, kde vystudoval střední školu na Carnotově lyceu v Dijonu. Úspěšně absolvoval Lékařskou fakultu v Plzni, kde dodnes aktivně přednáší a je zároveň proděkanem pro zahraniční styky. Studenty je velice oblíben a jeho přednášky jsou vysoce hodnoceny.

V roce 1998 se stal docentem otorhinolaryngologie. Donedávna byl také přednostou Otorinolaryngologické kliniky Fakultní nemocnice Plzeň. V roce 1995 převzal od francouzské vlády rytířský Řád akademických palem. Francie je do dnes jeho srdeční záležitostí a francouzštinu pokládá za svůj téměř mateřský jazyk.